

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, XXX

Luonnos

KOMISSION ASETUS (EY) N:o .../2010,

annettu [...],

**lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevista yhteisistä vaatimuksista
työmenetelmien ja toimintatapojen osalta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

LUONNOS KOMISSION ASETUKSEKSI (EY) N:o .../...

annettu [...],

lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevista yhteisistä vaatimuksista työmenetelmien ja toimintatapojen osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008, annettu 20 päivänä helmikuuta 2008, yhteistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 91/670/ETY, asetuksen (EY) N:o 1592/2002 ja direktiivin 2004/36/EY¹, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1108/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, lentopaikkojen, ilmaliikenteen hallinnan ja lennonvarmistuspalvelujen osalta sekä direktiivin 2006/23/EY kumoamisesta², ja etenkin sen 8 artiklan b kohdan,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 550/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisesta yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa³ (palveluntarjoaja-asetus), sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1070/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009 Euroopan ilmailujärjestelmän suorituskyvyn ja kestävyuden parantamiseksi⁴, ja etenkin sen 4 ja 6 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti komission on Euroopan lentoturvallisuusviraston (jäljempänä ”virasto”) avustuksella vahvistettava täytäntöönpanosäännöt lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiselle kaikkialla unionissa. Asetuksen (EY) N:o 216/2008 8 artiklan b kohdan mukaisesti täytäntöönpanosääntöjen on perustuttava asetukseen, jotka on hyväksytty yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevan ensimmäisen kokonaisuuden yhteydessä. Tämä asetus perustuu lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevista yhteisistä vaatimuksista 20 päivänä joulukuuta 2005 annettuun asetukseen (EY) N:o 2096/2005⁵.
- (2) Yhteisössä tapahtuvan lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen olisi perustuttava jäsenvaltioiden myöntämään lupaan. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajille, jotka täyttävät yhteiset vaatimukset, olisi myönnettävä lupa asetuksen (EY) N:o 550/2004 7 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 8 artiklan b kohdan 2 alakohdan mukaisesti.

¹ EUVL L 79, 19.3.2008, s. 1.

² EUVL L 309, 24.11.2009, s. 51.

³ EUVL L 96, 31.3.2004, s. 10.

⁴ EUVL L 300, 14.11.2009, s. 34.

⁵ EUVL L 335, 21.12.2005, s. 13.

- (3) Asetuksen (EY) N:o 550/2004 6 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 8 artiklan b kohdan mukaisesti vahvistettavien yhteisten vaatimusten soveltaminen ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden omaa ilmatilaansa koskevaan suveriniteettiin eikä jäsenvaltioiden sellaisiin tarpeisiin, jotka liittyvät yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen ja puolustuskysymyksiin, siten kuin yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista 10 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 549/2004⁶ (puiteasetus), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1070/2009, 13 artiklassa säädetään. Asetuksen (EY) N:o 549/2004 1 artiklan 2 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhteiset vaatimukset eivät koske sotilasoperaatioita tai -koulutusta.
- (4) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen yhteisten vaatimusten määrittämisessä olisi otettava asianmukaisesti huomioon lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien oikeudellinen asema jäsenvaltioissa. Jos organisaatio lisäksi harjoittaa muuta toimintaa kuin lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista, asetuksen (EY) N:o 550/2004 6 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 8 artiklan b kohdan 6 alakohdan mukaisesti vahvistettavia yhteisiä vaatimuksia ei pitäisi soveltaa tähän muuhun toimintaan tai resursseihin, jotka suunnataan muuhun toimintaan kuin lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen, jollei asiasta toisin säädetä.
- (5) Kun yhteisiä vaatimuksia sovelletaan lennonvarmistuspalvelujen tarjoajiin, tämä olisi toteutettava oikeassa suhteessa niihin riskeihin, jotka liittyvät kunkin palvelutyypin erityispiirteisiin, kuten käsiteltävien tapahtumien lukumäärään ja/tai luonteeseen sekä muihin piirteisiin. Jos tietyt lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat päättävät olla hyödyntämättä mahdollisuutta tarjota rajat ylittäviä palveluja yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa, toimivaltaisella viranomaisella olisi oltava oikeus sallia kyseisille palveluntarjoajille tiettyjen lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevien yleisten vaatimusten ja tiettyjen ilmaliikennepalvelujen tarjoamista koskevien erityisten vaatimusten noudattaminen vastaavassa suhteessa. Tällöin lupaan liitetyissä ehdoissa pitäisi ottaa huomioon poikkeuksen luonne ja soveltamisala.
- (6) Lupajärjestelmän asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi vuosikertomustensa yhteydessä toimitettava komissiolle ja virastolle kaikki tarvittavat tiedot toimivaltaisten viranomaisten myöntämistä poikkeuksista.
- (7) Erityyppisiin lennonvarmistuspalveluihin ei aina sovelleta samoja vaatimuksia. Tämän vuoksi on tarpeellista mukauttaa yhteiset vaatimukset kunkin palvelutyypin erityispiirteitä vastaaviksi.
- (8) Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien asiana pitäisi olla näyttää toteen se, että ne täyttävät vaatimukset luvan voimassaoloajan ja kaikkien sen piiriin kuuluvien palvelujen osalta.
- (9) Yhteisten vaatimusten tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi olisi luotava järjestelmä, jonka puitteissa yhteisten vaatimusten noudattamista sekä luvassa eriteltyjen ehtojen täyttymistä valvotaan ja tarkastetaan säännöllisesti. Toimivaltaisen viranomaisen olisi tarkastettava palveluntarjoajan soveltuvuus ennen luvan antamista, ja sen olisi vuosittain arvioitava niiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien toiminnan vaatimustenmukaisuus, joille se on myöntänyt luvan. Tämän vuoksi sen olisi laadittava ja saatettava vuosittain ajan tasalle ohjeellinen, riskinarviointiin perustuva tarkastusohjelma, joka kattaa kaikki siltä luvan saaneet palveluntarjoajat. Ohjelmalla

⁶ EUVL L 96, 31.3.2004, s. 1.

olisi voitava tarkastaa kaikki asiankuuluvat lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien toiminnot kohtuullisessa määräajassa. Kun toimivaltainen viranomaisarvioi nimettyjen ilmaliikennepalvelujen ja sääpalvelujen tarjoajien vaatimustenmukaisuuden, sillä pitäisi olla myös oikeus tarkistaa asiaan liittyvät vaatimukset, jotka johtuvat kyseisen jäsenvaltion kansainvälisistä velvoitteista.

- (10) Rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 216/2008 24 ja 54 artiklojen soveltamista kansallisten valvontaviranomaisten vertaisarvioinneilla olisi edistettävä yhteistä lähestymistapaa lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien valvonnassa kaikkialla yhteisössä. Komissio voi järjestää nämä vertaisarviointit yhteistyössä jäsenvaltioiden ja viraston kanssa. Ne olisi sovittava yhteen asetuksen (EY) N:o 216/2008 24 ja 54 artiklassa määrättyjen toimenpiteiden sekä kaikkien muiden kansainvälisten seuranta- ja valvontaohjelmien kanssa. Näin vältettäisiin työn päällekkäisyys. Jotta vertaisarviointi tarjoaisi mahdollisuuden kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseen, olisi suositeltavaa, että kansalliset asiantuntijat kuuluisivat toimivaltaisen viranomaisen tai yleisesti tunnustetun organisaation henkilöstöön.
- (11) Eurocontrol on kehittänyt turvallisuusvaatimukset (ESARR), joilla on suuri merkitys tarjottujen ilmaliikennepalvelujen turvallisuuden kannalta. Asetuksen (EY) N:o 550/2004 mukaisesti komission olisi yksilöitävä ja vahvistettava asiaankuuluvat turvallisuusvaatimuksia koskevat määräykset unionin asetuksissa. Asetukseen (EY) N:o 2096/2005 siirretyt turvallisuusvaatimukset ovat olleet näiden täytäntöönpanosääntöjen perustana.
- (12) Vahvistaessaan asetuksen (EY) N:o 2096/2005 komissio päätti, ettei ollut tarkoituksenmukaista toistaa ESARR 2 -määräyksiä ilmaliikenteen hallinnan turvallisuuteen liittyvistä poikkeamista ilmoittamisesta ja niiden arvioinnista, koska neuvoston direktiivi 94/56/EY, annettu 21 päivänä marraskuuta 1994, siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnan peruseräkkeistä⁷ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/42/EY, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2003, poikkeamien ilmoittamisesta siviili-ilmailun alalla kattavat ne. Olisi kuitenkin sisällytettävä turvallisuuteen liittyviä poikkeamia koskevat uudet säännökset siitä, että toimivaltaisten viranomaisen on tarkastettava, ovatko ilmaliikennepalvelujen tarjoajan sekä viestintä- suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoajan järjestelyt riittäviä tällaisten poikkeamien raportointiin ja niiden arviointiin.
- (13) Erityisesti olisi tiedostettava, että ensiksi turvallisuudenhallinta on juuri se ilmaliikennepalvelujen osa-alue, jolla varmistetaan kaikkien turvallisuusriskien yksilöiminen, arvioiminen ja vähentäminen tyydyttävällä tavalla, ja toiseksi, että järjestelmälliseen kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan tähtäävällä, muodollisella ja systemaattisella turvallisuudenhallintaa ja hallintajärjestelmiä koskevalla lähestymistavalla saavutetaan paras mahdollinen turvallisuuden taso siten, että tulokset ovat helposti nähtävissä ja jäljitettävissä Viraston olisi jatkettava tämän asetuksen turvallisuusvaatimusten arviointia ja yhdistettävä ne siviili-ilmailun turvallisuutta koskevaan yhteiseen sääntelyrakenteeseen.
- (14) Kunnes virasto on laatinut täytäntöönpanosäännöt, joilla asianmukaiset ICAOn standardit saatetaan osaksi unionin täytäntöönpanotoimia, hyväksyttäviä menetelmiä vaatimusten täyttämiseksi, hyväksyntäerittelyjä ja ohjeaineistoa, lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien olisi toiminnassaan noudatettava asianmukaisia ICAOn standardeja. Rajat ylittävän palveluntarjonnan edistämiseksi ja siihen saakka,

⁷ EYVL L 319, 12.12.1994, s. 14.

kunnes viraston työ ICAOn standardien muuttamiseksi asianmukaisiksi toimenpiteiksi saadaan päätökseen, jäsenvaltioiden, komission ja viraston – tarpeen tullen tiiviissä yhteistyössä Eurocontrolin kanssa – olisi pyrittävä pitämään jäsenvaltioiden ilmoittamat erot ICAOn standardien soveltamisessa mahdollisimman pieninä lennonvarmistuspalvelujen osalta, jotta jäsenvaltioissa noudatettaisiin yhteisiä standardeja yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan alueella.

- (15) Erilaisten kansallisten vastuuvollisuutta koskevien järjestelyjen ei pitäisi estää lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia tekemästä sopimuksia rajat ylittävistä palveluntarjoajista, heti kun ne ovat tehneet järjestelyjä kattaakseen sovellettavaan lakiin perustuvista korvausvelvoitteista aiheutuvat tappiot. Käytetyn menettelyn olisi oltava kansallisen lainsäädännön mukainen. Jäsenvaltioiden, jotka sallivat lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen ilmatilassaan tai osassa sitä ilman asetuksen (EY) N:o 550/2004 mukaista lupaa, olisi vastattava kyseisten palveluntarjoajien vastuiden kattamisesta.
- (16) Viraston olisi jatkettava tämän asetuksen määräysten arviointia, etenkin niiden, jotka koskevat muutosten turvallisuusarviointia sekä turvallisuuteen liittyvissä operatiivisissa tehtävissä toimivaa teknistä henkilöstöä, ja laadittava lausunto niiden muokkaamiseksi järjestelmälähtöiseen kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan nähdessä ottaen huomioon näiden määräysten yhdistäminen yhteiseen siviili-ilmailun turvallisuutta koskevaan sääntelyrakenteeseen ja sidosryhmien sekä toimivaltaisten viranomaisten turvallisuusvalvonnasta keräämä kokemus.
- (17) Tässä asetuksessa määrätyt toimenpiteet noudattavat asetuksen (EY) N:o 549/2004 5 artiklan nojalla perustetun yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan komitean lausuntoa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevista yhteisistä vaatimuksista. Kyseisiä yhteisiä vaatimuksia ei kuitenkaan sovelleta

- (a) muuhun palveluntarjoajan toimintaan kuin lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen,
- (b) resursseihin, jotka suunnataan muuhun toimintaan kuin lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen, jollei liitteessä I tai II toisin säädetä.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksessa (EY) N:o 216/2008 ja asetuksessa (EY) N:o 549/2004 vahvistettuja määritelmiä lukuun ottamatta asetuksen 549/2004 2 artiklan 15 kohtaa.
2. Niiden määritelmien lisäksi, joihin 1 kohdassa viitataan, tässä asetuksessa tarkoitetaan
- (a) ”lentotyöllä” ilma-aluksen toimintaa, jossa ilma-alusta käytetään erityispalveluihin esimerkiksi maatalouden, rakennustoiminnan, valokuvauksen, kartoituksen, tähystyksen, partioinnin, etsintä- ja pelastustoiminnan tai lentomainonnan aloilla;
- (b) ”kaupallisella ilmakuljetuksella” kaikkea sellaista ilma-aluksen toimintaa, jossa kuljetetaan matkustajia, rahtia tai postia maksua tai vuokraa vastaan;

- (c) ”funktionaalisella järjestelmällä” järjestelmien, menettelyjen ja henkilöstöresurssien yhdistelmää, joka on muodostettu ilmaliikenteen hallinnan alan toiminnon suorittamista varten;
 - (d) ”yleisilmailulla” kaikkea muuta siviili-ilma-aluksen toimintaa kuin kaupallista ilmakuljetusta tai lentotyötä;
 - (e) ”kansallisella valvontaviranomaisella” jäsenvaltion asetuksen (EY) N:o 549/2004 4 artiklan mukaisesti kansalliseksi viranomaiseksi nimeämää/nimeämiä tai perustamaa/perustamia elintä tai elimiä;
 - (f) ”vaaratekijällä” kaikkia edellytyksiä, tilanteita tai olosuhteita, jotka saattavat aiheuttaa onnettomuuden;
 - (g) ”toiminnallisella organisaatiolla” organisaatiota, joka on vastuussa ilmaliikennettä, viestintä-, suunnistus- tai valvontapalveluja tukevien teknisten palvelujen tarjoamisesta;
 - (h) ”riskillä” vaaratekijän vahingollisen seurauksen yleisen todennäköisyyden tai esiintymistiheyden sekä kyseisen seurauksen vakavuuden yhdistelmää;
 - (i) ”turvallisuuden varmistamisella” kaikkia suunniteltuja ja järjestelmällisiä toimia, jotka tarvitaan riittävän varmuuden saamiseen siitä, että tuote, palvelu, organisaatio tai funktionaalinen järjestelmä saavuttaa hyväksyttävän tai tyydyttävän turvallisuuden;
 - (j) ”turvallisuustavoitteella” laadullista tai määrällistä lausumaa, jossa määritellään vaaratekijän suurin hyväksyttävä esiintymistiheys tai todennäköisyys, jolla vaaratekijän voidaan olettaa ilmenevän;
 - (k) ”turvallisuusvaatimuksella” tiettyyn turvallisuustavoitteeseen tähtäävään riskinhallintastrategiaan perustuvaa riskinvähentämiskeinoa; mukaan lukien organisatorisia tekijöitä, operatiivisia tekijöitä, menettelyjä, toimintoja, suorituskykyä ja yhteentoimivuutta koskevat vaatimukset tai ympäristönäkökohtiin liittyvät keinot;
 - (l) ”palveluilla” joko yksittäistä lennonvarmistuspalvelua tai useiden lennonvarmistuspalvelujen muodostamaa kokonaisuutta;
 - (m) ”Euroopan-laajuisella palvelulla” palvelua, joka on suunniteltu ja tarkoitettu useimpien tai kaikkien jäsenvaltioiden käyttäjille.
3. ”Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajana” pidetään myös organisaatiota, joka on hakenut lupaa näiden palvelujen tarjoamiseen.

3 artikla

Toimivaltainen viranomainen

Tässä asetuksessa toimivaltainen viranomainen on

- (a) jäsenvaltion nimittämä tai perustama kansallinen valvontaviranomainen niitä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia varten, joiden pääasiallinen toimipaikka ja rekisteröity toimisto sijaitsevat kyseisessä jäsenvaltiossa;
- (b) jäsenvaltioiden välisen sopimuksen nojalla nimetty tai perustettu kansallinen valvontaviranomainen niitä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia varten, jotka tarjoavat palveluita toiminnallisen ilmatilan lohkon alueella, jota koskevassa jäsenvaltioiden välisessä sopimuksessa turvallisuusvalvontaa koskevat vastuut on jaettu a kohdasta poiketen;

- (c) virasto niitä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia varten, jotka tarjoavat palveluita sopimuksen mukaisen alueen ilmatilassa ja joiden pääasiallinen toimipaikka ja rekisteröity toimisto sijaitsevat sopimuksen määräysten mukaisen alueen ulkopuolella;
- (d) virasto Euroopan-laajuisia palveluita tarjoavien lennonvarmistuspalveluiden tarjoajia varten.

4 artikla

Lupien myöntäminen

1. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on lennonvarmistuspalvelujen tarjoamiseen tarvittavan luvan saadakseen täytettävä tämän asetuksen liitteessä I esitetyt yleiset yhteiset vaatimukset sekä liitteissä II–V esitetyt erityiset vaatimukset niiden tarjoaman palvelun lajin edellyttämällä tavalla.
2. Toimivaltainen viranomainen antaa luvan lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalle tarkastettuaan, että tämä täyttää yhteiset vaatimukset.
3. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on täytettävä yhteiset vaatimukset viimeistään ajankohtana, jolloin lupa annetaan asetuksen (EY) N:o 550/2004 7 artiklan sekä asetuksen (EY) N:o 216/2008 8 artiklan b kohdan 2 alakohdan, 22 artiklan a kohdan b alakohdan ja 22 artiklan a kohdan c alakohdan mukaisesti.

5 artikla

Poikkeukset

1. Poiketen siitä, mitä 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, tietyt lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat saattavat päättää olla hyödyntämättä mahdollisuutta tarjota rajat ylittäviä palveluita ja saattavat luopua oikeudestaan vastavuoroiseen tunnustamiseen yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa.

Ne voivat tällöin hakea lupaa, joka rajoittuu asetuksen (EY) N:o 550/2004 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltiolle kuuluvaan ilmatilaan.

Tällaisen hakemuksen esittämisen edellytyksenä on, että ilmaliikennepalvelujen tarjoajan tarjoamat palvelut tai palvelut, joita se aikoo tarjota, rajoittuvat yhteen tai useampaan seuraavista luokista:

- (a) yleisilmailu;
- (b) lentotyö;
- (c) kaupallinen ilmakuljetus, jossa käytetään vain ilma-alusta, jonka suurin sallittu lentoonlähtömassa on alle 10 tonnia tai jossa matkustajapaikkoja on alle 20;
- (d) kaupallinen ilmakuljetus, jossa vuosittaisia tapahtumia on alle 10 000 riippumatta suurimmasta sallitusta lentoonlähtömassasta ja matkustajapaikkojen määrästä; tapahtumat lasketaan nousujen ja laskujen yhteismääränä ja kolmen edeltävän vuoden keskiarvona.

Tällaisen hakemuksen esittämisen edellytyksenä on, että muita kuin ilmaliikennepalveluja tarjoavan lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan vuosittainen bruttoliikeyvaihto on enintään 1 000 000 euroa niiden palvelujen osalta, joita se tarjoaa tai aikoo tarjota.

Jos lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja ei objektiivisista käytännön syistä voi esittää näyttöä siitä, että se täyttää kyseiset vaatimukset, toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä muut vastaavat luvut tai ennusteet, jotka koskevat kolmannessa ja neljännessä alakohdassa määriteltyjä enimmäismääriä.

Kyseistä hakemusta esittäessään lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on samanaikaisesti toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kelpoisuusperusteita koskeva asiaankuuluva näyttö.

2. Toimivaltainen viranomainen saa myöntää erityisiä poikkeuksia 1 kohdan vaatimukset täyttävälle hakijoille ottaen huomioon niiden osuuden jäsenvaltion ilmatilan ilmaliikenteen hallinnasta.

Nämä poikkeukset voivat koskea vain liitteen I vaatimuksia, seuraavia vaatimuksia lukuun ottamatta:

(a) 1 kohta: tekninen ja toiminnallinen pätevyys ja valmius;

(b) 3.1 kohta: turvallisuudenhallinta;

(c) kohta 5: henkilöstö;

(d) kohta 8.1: avoin ja läpinäkyvä palvelujen tarjonta.

3. Edellä 2 kohdassa esitettyjen poikkeusten lisäksi toimivaltainen viranomainen saa myöntää poikkeuksia hakijoille, jotka tarjoavat lentopaikan lentotiedotuspalveluja ja käyttävät säännöllisesti kullakin lentopaikalla vain yhtä työpistettä. Tällöin toimivaltainen viranomainen ottaa huomioon hakijoiden osuuden jäsenvaltion ilmatilan ilmaliikenteen hallinnasta.

Nämä poikkeukset voivat koskea vain liitteessä II olevan 3 kohdan seuraavia vaatimuksia:

(a) turvallisuudenhallintaan liittyvä vastuu sekä ulkopuoliset palvelut ja toimitukset (3.1.2 kohdassa);

(b) turvallisuuskatselmukset (3.1.3 kohdassa);

(c) riskien arviointia ja vähentämistä koskevat turvallisuusvaatimukset muutosten yhteydessä (3.2 kohdassa).

4. Liitteisiin III, IV ja V sisältyvistä vaatimuksista ei myönnetä poikkeuksia.

5. Asetuksen (EY) N:o 550/2004 liitteen II mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen on

(a) määriteltävä lupaan liitetyissä ehdoissa poikkeuksen luonne ja soveltamisala ja ilmoitettava sen oikeusperusta;

(b) rajoitettava luvan voimassaoloaika; ja

(c) valvottava jatkossa, täyttävätkö lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat edelleen poikkeuksen myöntämisen edellytykset.

6 artikla

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

1. Toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on toimitettava kaikki asiaankuuluva näyttö, jonka avulla se voi osoittaa täyttävänsä sovellettavat yhteiset vaatimukset. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja voi täysimääräisesti käyttää kaikkia olemassa olevia tietoja.

2. Luvan saaneen lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle palvelujensa tarjontaan suunnitelluista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta palveluntarjoajaan sovellettavien yhteisten vaatimusten tai lupaan liitettyjen ehtojen osalta.

3. Jos luvan saanut lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja ei enää täytä sovellettavia yhteisiä vaatimuksia tai lupaan liitettyjä ehtoja, toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä päätös yhden kuukauden määräajassa. Kyseisellä päätöksellä toimivaltaisen viranomaisen on vaadittava lennonvarmistuspalvelujen tarjoajaa ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin.

Päätöksestä ilmoitetaan välittömästi asianomaiselle lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalle.

Toimivaltaisen viranomaisen on tarkastettava, että korjaava toimenpide on pantu täytäntöön, ennen kuin se ilmoittaa hyväksynnästään asianomaiselle lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalle. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että korjaavaa toimenpidettä ei ole asianmukaisesti pantu täytäntöön sovitussa määräajassa, toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä aiheellisiin täytäntöönpanotoimenpiteisiin asetuksen (EY) N:o 550/2004 7 artiklan 7 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 216/2008 10 artiklan, 22 artiklan a kohdan d alakohdan, 25 artiklan ja 68 artiklan mukaisesti ottaen huomioon sen, että palvelujen jatkuvuus on varmistettava.

7 artikla

Vaatimustenmukaisuuden valvonnan helpottaminen

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien on helpotettava toimivaltaisen viranomaisen tai hyväksytyin laitoksen sen puolesta suorittamia tarkastuksia ja selvityksiä, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja ilman ennakoilmoitusta tehtävät tarkastuskäynnit.

Niillä henkilöillä, jotka suorittavat tarkastuksia, on oltava oikeus

- (a) tutkia tarpeelliset asiakirjat, tiedot, menettelyt ja muu aineisto, jolla on merkitystä lennonvarmistuspalvelujen tarjoamisen kannalta;
- (b) ottaa jäljennöksiä tai otteita kyseisistä asiakirjoista, tiedoista, menettelyistä ja muusta aineistosta;
- (c) vaatia suullista selvitystä paikalla;
- (d) päästä niihin tiloihin, niille alueille ja niihin liikennevälineisiin, jotka ovat tarkastuksen kannalta tärkeitä.

Kansallisen valvontaviranomaisen suorittaessa nämä tarkastukset ja selvitykset ne suoritetaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä noudattaen, jossa ne toteutetaan.

8 artikla

Jatkuva vaatimustenmukaisuus

Toimivaltaisen viranomaisen on valvottava vuosittain käytettävissä olevan näytön perusteella niiden lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien toiminnan vaatimustenmukaisuutta, joille se on myöntänyt luvan.

Tämän vuoksi toimivaltaisen viranomaisen on laadittava ja saatettava vuosittain ajan tasalle kaikki siltä luvan saaneet palveluntarjoajat kattava ohjeellinen tarkastusohjelma, joka perustuu tarjottujen palvelujen eri toimintoihin liittyvien riskien arviointiin. Ennen ohjelman laatimista toimivaltaisen viranomaisen on kuultava kyseisiä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajia sekä tarvittaessa muita kansallisia valvontaviranomaisia, joita asia koskee.

Ohjelmassa on mainittava eri kohteissa suoritettavien tarkastusten suunnitellut aikavälit.

9 artikla

Teknistä henkilöstöä koskevat turvallisuusmääräykset

Ilmaliikennepalvelujen sekä viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoamisen osalta toimivaltaisen viranomaisen tai muun jäsenvaltion tähän tehtävään nimeämän viranomaisen on

- (a) annettava asianmukaiset turvallisuusmääräykset turvallisuuteen liittyvissä operatiivisissa tehtävissä toimivaa teknistä henkilöstöä varten;
- (b) varmistettava kaikkien toiminnallisten organisaatioiden turvallisuuteen liittyviin operatiivisiin tehtäviin määräämän teknisen henkilöstön riittävä ja asianmukainen turvallisuusvalvonta;
- (c) aiheellisin perustein ja asianmukaisen tutkimuksen jälkeen ryhdyttävä tarvittaviin toimiin sellaisen toiminnallisen organisaation ja/tai sen teknisen henkilöstön suhteen, joka ei täytä liitteessä II olevan 3.3 kohdan vaatimuksia;
- (d) tarkistettava, että on olemassa asianmukaiset menetelmät sen varmistamiseksi, että kolmannet osapuolet, joille on annettu turvallisuuteen liittyviä operatiivisia tehtäviä, täyttävät liitteessä II olevan 3.3 kohdan vaatimukset.

10 artikla

Vertaisarviointimenettely

1. Komissio järjestää yhdessä jäsenvaltioiden ja viraston kanssa kansallisten valvontaviranomaisten vertaisarviointeja 2–6 kohdan mukaisesti.

2. Vertaisarvioinnin suorittaa kansallisten asiantuntijoiden ryhmä, johon tarvittaessa kuuluu myös viraston edustajia. Ryhmän on koostuttava asiantuntijoista vähintään kolmesta eri jäsenvaltiosta ja virastosta. Asiantuntijat eivät saa osallistua vertaisarviointeihin siinä jäsenvaltiossa, jossa he työskentelevät. Komissio laatii ja pitää yllä jäsenvaltioiden nimeämien asiantuntijoiden luetteloa, joka kattaa yhteisten vaatimusten kaikki osa-alueet sellaisina kuin ne luetellaan asetuksen (EY) N:o 550/2004 6 artiklassa.

3. Komissio ilmoittaa vähintään kolme kuukautta ennen vertaisarvioinnin suorittamista jäsenvaltiolle ja kyseiselle kansalliselle valvontaviranomaiselle vertaisarvioinnin suorittamisesta, sen suunnittelusta suorittamispäivästä sekä arviointiin osallistuvien asiantuntijoiden henkilöllisyydestä.

Jäsenvaltion, jonka kansalliselle valvontaviranomaiselle vertaisarviointi suoritetaan, on ennen arvioinnin suorittamista hyväksyttävä asiantuntijoiden ryhmä.

4. Kolmen kuukauden kuluessa arvioinnin suorittamisesta arviointiryhmän on yksimielisesti laadittava kertomus, jossa voidaan esittää suosituksia. Komissio kutsuu koolle kokouksen, jossa asiantuntijat ja kansallinen valvontaviranomainen käsittelevät kertomusta.

5. Komissio välittää tämän kertomuksen kyseiselle jäsenvaltiolle. Jäsenvaltio voi kolmen kuukauden kuluessa kertomuksen vastaanottamisesta esittää sitä koskevat huomionsa. Huomioihin on tarvittaessa sisällyttävä toimenpiteet, joihin jäsenvaltio arvioinnin johdosta on ryhtynyt tai joihin se aikoo ryhtyä annetussa määräajassa.

Jollei kyseisen jäsenvaltion kanssa muuta sovita, arviointikertomusta ja seurantaa ei julkaista.

6. Komissio ilmoittaa vuosittain yhtenäisen ilmatilan komitean kautta jäsenvaltioille arviointien pääasiallisista tuloksista.

11 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien, joilla on asetuksen (EY) N:o 2096/2005 mukaisesti myönnetty lupa tämän asetuksen voimaantulopäivänä, katsotaan olevan tämän asetuksen mukaisesti myönnetyn luvan haltijoita.
2. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoamista koskevan luvan hakijoiden, jotka ovat toimittaneet hakemuksensa ennen tämän asetuksen voimaantulopäivää ja joille ei vielä ole myönnetty lupaa, on osoitettava, että ne täyttävät tämän asetuksen mukaiset määräykset ennen luvan myöntämistä.
3. Jäsenvaltion viranomaisen, jonka organisaatioille virasto on toimivaltainen viranomainen 3 artiklan mukaisesti ja jotka ovat hakeneet lupaa ennen tämän asetuksen voimaantulopäivää, on saatettava lupamenettely päätökseen yhteistyössä viraston kanssa ja toimitettava sitä koskeva aineisto virastolle luvan myöntämisen yhteydessä.

12 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan asetus (EY) N:o 2096/2005.
2. Kumotaan asetus (EY) N:o 668/2008.
3. Kumotaan asetuksen (EY) N:o 482/2008 6 artikla.

13 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Komission puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

LENNONVARMISTUSPALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAT YLEISET VAATIMUKSET

1. TEKNINEN JA TOIMINNALLINEN PÄTEVYYS JA VALMIUS

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on kyettävä tarjoamaan palveluja turvallisella, tehokkaalla, jatkuvalla ja kestäväällä tavalla olosuhteissa, joissa yleinen kysyntä tietyssä ilmatilassa pysyy kohtuullisella tasolla. Tämän vuoksi sen on pidettävä yllä riittävää teknistä ja toiminnallista kapasiteettia ja asiantuntemusta.

2. ORGANISAATORAKENNE JA HALLINTO

2.1. Organisaatorakenne

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on perustettava organisaationsa ja hallinnoitava sitä sellaisen rakenteen pohjalta, jolla voidaan varmistaa turvallinen, tehokas ja jatkuva palvelujen tarjonta.

Organisaatorakenteessa määritellään

- (a) nimettyjen vastuuhenkilöiden valtuudet, tehtävät ja vastuut erityisesti turvallisuuteen, laatuun, turvatoimiin, talouteen ja henkilöstöasioihin liittyvistä tehtävistä vastaavien esimiesten osalta;
- (b) organisaation eri osien ja prosessien keskinäinen hierarkia ja niiden väliset raportointisuhteet.

2.2. Organisaation hallinto

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on laadittava vähintään viisi vuotta kattava liiketoimintasuunnitelma. Liiketoimintasuunnitelmassa

- (a) asetetaan palveluntarjoajan yleiset päämäärät ja tavoitteet ja laaditaan strategia niiden saavuttamiseksi tavalla, jossa otetaan huomioon palveluntarjoajan kaikki muut pitkän tähtäyksen yleissuunnitelmat ja asiaankuuluvat infrastruktuurin ja teknologian kehittämiseen liittyvät unionin vaatimukset;
- (b) esitetään asiaankuuluvat tulostavoitteet palvelujen laadun ja tason, turvallisuuden ja kustannustehokkuuden osalta.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja laatii vuosittain tulevaa vuotta koskevan suunnitelman, jossa eritellään yksityiskohtaisemmin liiketoimintasuunnitelman kohdat ja määritellään kaikki siihen tehtävät muutokset.

Vuosisuunnitelmaan on sisällytettävä seuraavat palvelujen tasoa ja laatua koskevat seikat, jotka liittyvät esimerkiksi ennakoituun kapasiteetin tasoon, turvallisuuteen, viivästyneiden lentojen määrään tai rahoitusjärjestelyihin:

- (a) tiedot uuden infrastruktuurin tai muiden uudistusten toteuttamisesta ja selvitys siitä, miten niillä parannetaan palvelujen tasoa ja laatua;
- (b) tulosindikaattorit, joiden avulla palvelujen tasoa ja laatua voidaan kohtuudella arvioida;
- (c) palveluntarjoajan ennakoitu taloudellinen asema lyhyellä tähtämellä sekä kaikki liiketoimintasuunnitelmaan tehtävät muutokset ja siihen vaikuttavat tekijät.

3. TURVALLISUUDEN JA LAADUN HALLINTA

3.1. Turvallisuushallinta

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on hallittava kaikkien tarjoamiensa palvelujen turvallisuutta. Sen on luotava viralliset yhteydet kaikkiin osapuoliin, jotka voivat suoraan vaikuttaa sen palvelujen turvallisuuteen.

3.2. **Laadunhallintajärjestelmä**

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalla on oltava viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta kaikki sen tarjoamat lennonvarmistuspalvelut kattava laadunhallintajärjestelmä, joka perustuu seuraavassa lueteltuihin periaatteisiin. Palveluntarjoajan on

- (a) määriteltävä laatupolitiikka, jossa otetaan huomioon eri käyttäjien tarpeet niin suuressa määrin kuin mahdollista;
- (b) luotava laadunvarmistusjärjestelmä, johon kuuluvilla menettelyillä varmistetaan, että kaikki toiminta tapahtuu sovellettavien vaatimusten, normien ja menettelyjen mukaisesti;
- (c) osoitettava laatujärjestelmän toimivuus käsikirjojen ja seuranta-asiakirjojen avulla;
- (d) nimettävä johdon edustajat, joiden tehtävänä on valvoa menettelyjen vaatimustenmukaisuutta ja riittävyttä sovellettujen käytäntöjen turvallisuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi;
- (e) suoritettava käytössä olevaa laatujärjestelmää koskevia tarkastuksia ja toteutettava tarvittaessa siihen liittyviä korjaavia toimenpiteitä.

EN ISO 9001 -sertifikaatti, jonka on antanut tähän valtuutettu organisaatio ja joka kattaa palveluntarjoajan lennonvarmistuspalvelut, katsotaan riittäväksi näytöksi vaatimustenmukaisuudesta. Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on suostuttava toimittamaan sertifiointiin liittyvä asiakirja-aineisto toimivaltaiselle viranomaiselle tämän sitä pyytäessä.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajat voivat yhdistää turvallisuuden ja laadun hallintajärjestelmät hallintojärjestelmäänsä.

3.3. **Toimintakäsikirjat**

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on tuotettava operatiivisissa tehtävissä toimivan henkilöstönsä käyttöön ja sen ohjeistukseksi tarjottavia palveluja käsittelevä toimintakäsikirja, jonka palveluntarjoaja pitää ajan tasalla. Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että

- (a) toimintakäsikirja sisältää ohjeet ja tiedot, jotka operatiivisissa tehtävissä toimiva henkilökunta tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi;
- (b) henkilöstöllä on käytettävissään asiaankuuluvat toimintakäsikirjan osat;
- (c) operatiivisissa tehtävissä toimivalle henkilöstölle tiedotetaan viivytyksettä toimintakäsikirjaan tehtävistä, heidän tehtäviään koskevista muutoksista sekä näiden muutosten voimaantulosta.

4. **TURVATOIMET**

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on toteutettava turvajärjestelmä, jolla voidaan varmistaa

- (a) sen tilojen ja henkilöstön turvaaminen siten, että laiton puuttuminen palveluntarjontaan voidaan estää;
- (b) sen vastaanottamien, tuottamien tai muuten käyttämien operatiivisten tietojen turvaaminen siten, että näiden tietojen saanti on rajoitettu koskemaan vain siihen oikeutettuja henkilöitä.

Turvajärjestelmässä on määriteltävä

- (a) menettelyt, jotka liittyvät turvariskien arviointiin ja vähentämiseen, turvatoimien valvontaan ja parantamiseen, turvakatselmuksiin ja hyödyllisten tietojen levittämiseen;
- (b) menetelmät, jotka on suunniteltu turvatoimiin liittyvien puutteiden havaitsemiseksi ja niitä koskevien varoitusten välittämiseksi henkilöstölle;
- (c) keinot turvatoimiin liittyvien puutteiden vaikutusten rajoittamiseksi sekä korjaavien toimenpiteiden ja hallintamenettelyjen määrittelemiseksi, millä kyetään estämään tilanteen uusiutuminen.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on tarvittaessa vastattava henkilöstönsä turvaselvityksistä ja toimittava yhteistyössä asiaankuuluvien siviili- ja sotilasviranomaisien kanssa tilojensa, henkilöstönsä ja tietojensa turvaamiseksi.

5. HENKILÖSTÖ

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan henkilöstöllä on oltava asianmukainen ammattitaito, jotta varmistetaan turvallinen, tehokas, jatkuva ja kestävä palveluntarjonta. Palveluntarjoajan on tämän vuoksi laadittava henkilöstön rekrytoimiseen ja kouluttamiseen liittyviä toimitasuunnitelmia.

6. TALOUDELLINEN VALMIUS

6.1. Taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on kyettävä vastaamaan taloudellisista velvoitteistaan, kuten toiminnan kiinteistä ja muuttuvista kustannuksista sekä pääomakustannuksista. Sillä on oltava asianmukainen tilinpitojärjestelmä. Sen on osoitettava kyseinen valmius tämän liitteen 2.2 kohdassa tarkoitetulla vuosisuunnitelmalla sekä sen oikeudellisen aseman edellyttämällä taseilla ja kirjanpidolla.

6.2. Tilintarkastus

Asetuksen (EY) N:o 550/2004 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on osoitettava, että sen tilipäätöksen tarkastetaan säännöllisesti toteutettavalla riippumattomalla tilintarkastuksella

7. KORVAUSVASTUU JA VAKUUTUSTURVA

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalla on oltava riittävä suoja sovellettavaan lainsäädäntöön perustuvien vastuidensa kattamiseksi.

Menettelyn, jolla vakuutusturva toteutetaan, on oltava oikeassa suhteessa kyseisessä tapauksessa mahdollisiin tappioihin ja vahinkoihin nähden, ja siinä on otettava huomioon palveluntarjoajan oikeudellinen asema ja sen käytettävissä olevat yksityiset vakuutusjärjestelyt.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan, joka käyttää toisen lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan palveluja, on varmistettava, että sopimukset kattavat korvausvastuun jakamisen kyseisten palveluntarjoajien välillä.

8. PALVELUJEN LAATU

8.1. Avoin ja läpinäkyvä palvelujen tarjonta

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on harjoitettava toimintaansa avoimella ja läpinäkyvällä tavalla. Sen on julkaistava palvelujensa käyttämiseen liittyvät edellytykset ja säännöllisesti vähintään kerran vuodessa järjestettävä virallinen kuulemismenettely, jossa se kuulee palvelujen käyttäjiä joko yksittäin tai yhteisesti.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoaja ei sovellettavan yhteisön lainsäädännön mukaisesti saa syrjiä käyttäjiä tai käyttäjäryhmiä näiden kansalaisuuden tai henkilöllisyyden perusteella.

8.2. Varasuunnitelmat

Viimeistään vuoden kuluttua luvan saamisesta lennonvarmistuspalvelujen tarjoajalla on oltava varasuunnitelmat kaikkia sen tarjoamia palveluja varten sellaisten tilanteiden varalta, joiden seurauksena palvelujen tarjonta ratkaisevasti heikentyy tai keskeytyy.

9. RAPORTOINTIVAATIMUKSET

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on kyettävä toimittamaan sen toimintaa koskeva vuosikertomus asiaankuuluvalla toimivaltaiselle viranomaiselle. Kertomuksessa on esitettävä palveluntarjoajan taloudelliset tulokset, tämän kuitenkin vaikuttamatta asetuksen (EY) N:o 550/2004 12 artiklan soveltamiseen, sekä toiminnan tulokset ja kaikki muut merkittävät toiminnot ja muutokset erityisesti turvallisuuden alalla.

Vuosikertomukseen on sisällytettävä vähintään seuraavat seikat:

- tuotettujen palvelujen tason ja laadun sekä saavutetun turvallisuustason arviointi,
- lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan tulosten vertaaminen liiketoimintasuunnitelmassa esitettyihin tulostavoitteisiin siten, että konkreettisia tuloksia tarkastellaan vuosittaisessa suunnitelmassa määriteltyjen tulosindikaattoreiden pohjalta,
- toiminnan ja infrastruktuurin tasolla tapahtuneet muutokset,
- taloudelliset tulokset, jos niitä ei ole erikseen julkaistu asetuksen (EY) N:o 550/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti,
- tiedot kyseisen palveluntarjoajan tarjoamien palvelujen käyttäjien kanssa toteutetusta virallisesta kuulemismenettelystä,
- henkilöstöpolitiikkaa koskevat tiedot.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on annettava yleisölle mahdollisuus tutustua vuosikertomuksen sisältöön toimivaltaisen viranomaisen määrittelemien edellytyksin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

LIITE II

ILMALIIKENNEPALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAT ERITYISET VAATIMUKSET

1. OMISTUSSUHTEET

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on selkeästi ilmoitettava asetuksen (EY) N:o 550/2004 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat seikat:

- sen oikeudellinen asema, omistusrakenne ja kaikki järjestelyt, jotka vaikuttavat merkittävästi sen varojen hallintaan,
- kaikki sidokset muilla kuin lennonvarmistuspalvelujen tarjonnan alalla toimiviin organisaatioihin, mukaan luettuna sellaiset liiketoimet, joihin se osallistuu suoraan tai siihen liittyvien yritysten kautta ja jotka vastaavat vähintään yhtä prosenttia sen ennakoiduista tuloista. Sen on lisäksi ilmoitettava kaikista muutoksista kaikissa yksittäisissä osakkuuksissa, jotka edustavat vähintään 10 prosenttia sen osakkeiden kokonaismäärästä.

Lennonvarmistuspalvelujen tarjoajan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla vältetään sellaisten eturistiriitojen syntyminen, jotka voivat vaarantaa palvelujen puolueettoman ja objektiivisen tarjonnan.

2. AVOIN JA LÄPINÄKYVÄ PALVELUJEN TARJONTA

Se lisäksi, mitä liitteessä I olevassa 8.1 kohdassa säädetään, ja mikäli jäsenvaltio päättää järjestää ilmaliikenteen erityispalvelujen tarjonnan vapaan kilpailun olosuhteissa, jäsenvaltio voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että kyseiset ilmaliikenteen erityispalvelujen tarjoajat eivät osallistu toimintaan, jonka tarkoituksena tai seurauksena olisi kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen. Ne eivät myöskään saa osallistua toimintaan, joka täyttää määräävän markkina-aseman väärinkäytön tunnusmerkit sovellettavan kansallisen ja yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

3. PALVELUJEN TURVALLISUUS

3.1. Turvallisuudenhallintajärjestelmä

3.1.1. Yleiset turvallisuusvaatimukset

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajalla on oltava käytössään palvelujensa hallinnointiin olennaisesti kuuluvana osana turvallisuudenhallintajärjestelmä, jolla

- varmistetaan virallinen, täsmällinen ja ennaltaehkäisevä lähestymistapa järjestelmälliseen turvallisuuden hallintaan, jota palveluntarjoajan turvallisuuteen liittyvien velvollisuuksien täyttäminen edellyttää; katetaan kaikki palveluntarjoajan palvelut sekä niitä tukevat järjestelyt, jotka kuuluvat sen hallinnon alaisuuteen; esitetään järjestelmän perustana oleva turvallisuuspolitiikkaa koskeva lausuma, jolla määritellään organisaation peruslähestymistapa turvallisuuden hallintaan (turvallisuuden hallinta),
- varmistetaan, että jokainen, joka osallistuu ilmaliikennepalvelujen tarjoamisen turvallisuuteen vaikuttaviin tehtäviin, on henkilökohtaisesti vastuussa omien toimiansa turvallisuudesta, ja esimiehet ovat vastuussa oman vastuualueensa turvallisuussuorituksista, ja että palveluntarjoajan ylimmällä johdolla on yleinen vastuu turvallisuudesta (turvallisuusvastuu),

- varmistetaan, että riittävän turvallisuuden saavuttaminen ilmaliikennepalveluissa asetetaan etusijalle (turvallisuuden ensisijaisuus),
- varmistetaan, että ilmaliikennepalvelujen tarjoamisen tärkeimpänä turvallisuustavoitteena on vähentää kyseisten palvelujen myötävaikutusta lento-onnettomuusriskiin niin paljon kuin käytännössä on mahdollista (turvallisuustavoite).

3.1.2. *Halutun turvallisuustason saavuttamiseen liittyvät vaatimukset*

Turvallisuudenhallintajärjestelmän avulla ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on

- varmistettava, että henkilöstöllä on riittävä koulutus ja pätevyys siihen työhön, jota heidän edellytetään tekevän, ja että heillä on asianmukainen lupakirja, jos sellainen vaaditaan, ja että he täyttävät lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset (pätevyys),
- varmistettava, että määritellään turvallisuudenhallintatoiminto, joka vastaa organisaatiossa turvallisuudenhallintajärjestelmän kehittamisestä ja ylläpidosta; varmistettava, että tämä vastuuyksikkö on riippumaton linjajohdosta ja suoraan ylimmän johdon alainen. Jos kuitenkin on kyse pienistä organisaatioista, joissa vastuualueiden yhdistelmä voi estää riittävän riippumattomuuden, turvallisuuden varmistusjärjestelyjä täydennetään riippumattomin keinoin; ja varmistettava, että palveluntarjoajaorganisaation ylin johto osallistuu aktiivisesti turvallisuudenhallinnan varmistamiseen (turvallisuudenhallintaan liittyvä vastuu),
- varmistettava, että määrälliset turvallisuustasot määritellään ja pidetään yllä kaikkien järjestelmien osalta aina, kun se käytännössä on mahdollista (määrälliset turvallisuustasot),
- varmistettava, että turvallisuudenhallintajärjestelmä dokumentoidaan järjestelmällisesti niin, että järjestelmän yhteys organisaation turvallisuuspolitiikkaan on selvästi osoitettavissa (turvallisuudenhallintajärjestelmän dokumentointi),
- varmistettava, että organisaation ulkopuolelta hankittujen palvelujen ja tarvikkeiden turvallisuudelle on riittävät ja hyväksyttävät perusteet, ottaen huomioon niiden turvallisuusvaikutus organisaation palvelujen tarjoamiseen (ulkopuoliset palvelut ja toimitukset),
- varmistettava, että riskejä arvioidaan ja vähennetään riittävästi siten, että kaikki ilmaliikenteen hallinnan osa-alueet otetaan asianmukaisesti huomioon (riskien arviointi ja vähentäminen). Ilmaliikenteen hallinnan funktionaaliseen järjestelmään tehtäviin muutoksiin sovelletaan tämän liitteen 3.2 kohtaa,
- varmistettava, että ilmaliikenteen hallinnan toiminnalliset ja tekniset poikkeamat, joilla katsotaan olevan merkittäviä vaikutuksia turvallisuuteen, tutkitaan välittömästi ja kaikki tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan (turvallisuuteen liittyvät poikkeamat). Palveluntarjoajan on myös osoitettava, että se on toteuttanut kaikki turvallisuuteen liittyviä poikkeamia koskevat raportointi- ja arviointivelvoitteet sovellettavan kansallisen ja yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

3.1.3. *Turvallisuuden varmistamiseen liittyvät vaatimukset*

Turvallisuudenhallintajärjestelmän avulla ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että

- suoritetaan säännöllisiä turvallisuuskatselmuksia, joiden perusteella suositellaan tarvittaessa parannuksia, osoitetaan esimiehille toiminnan turvallisuus heidän omilla vastualueillaan ja varmistetaan turvallisuudenhallintajärjestelmän asianmukaisten osien noudattaminen (turvallisuuskatselmuksset),
- käytössä on menetelmiä funktionaalisten järjestelmien tai toiminnan sellaisten muutosten havaitsemiseksi, jotka saattavat osoittaa jonkin osa-alueen olevan joutumassa tilaan, jossa hyväksyttävää turvallisuustasoa ei enää voida saavuttaa, ja että korjaavat toimenpiteet toteutetaan (turvallisuuden valvonta),
- turvallisuusasioista pidetään kirjanpitoa, joka kattaa koko turvallisuudenhallintajärjestelmän toiminnan ja jonka perusteella voidaan osoittaa toiminnan turvallisuus kaikille, jotka ovat osallisina, vastuussa tai riippuvaisia tuotetuista palveluista, sekä toimivaltaiselle viranomaiselle (turvallisuuskirjanpito).

3.1.4. *Turvallisuustason saavuttamiseen liittyvät vaatimukset*

Turvallisuudenhallintajärjestelmän avulla ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että

- kaikki henkilöstön jäsenet ovat tietoisia heidän työtehtäviinsä mahdollisesti liittyvistä vaaratekijöistä (turvallisuustietoisuus),
- turvallisuuteen liittyviä poikkeamia koskevista tutkimuksista ja muista turvallisuuteen liittyvistä toimista saatuja kokemuksia ja tietoja levitetään organisaatiossa sekä johdon että operatiivisen henkilöstön tasolla (hyödyllisen tiedon levittäminen),
- kaikkia henkilöstöön kuuluvia kannustetaan aktiivisesti ehdottamaan ratkaisuja havaittujen riskien hallitsemiseksi, ja turvallisuutta parantavia muutoksia tehdään tarpeen vaatiessa (turvallisuuden parantaminen).

3.2. **Riskien arviointia ja vähentämistä koskevat turvallisuusvaatimukset muutosten yhteydessä**

3.2.1. *1 jakso*

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on turvallisuudenhallintajärjestelmän avulla varmistettava, että sen hallinnoimien ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän osien ja tukipalvelujen muutoksiin liittyvät vaaratekijät tunnistetaan ja riskit arvioidaan ja niitä vähennetään järjestelmällisesti siten, että huomioon otetaan

- (a) kyseisen ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän osan koko elinkaari sen suunnittelusta ja määrittelystä toteutukseen, käyttöön, ylläpitoon ja käytöstä poistamiseen asti;
- (b) ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän ilma-aluksessa ja maassa ja tarvittaessa avaruudessa olevat osat sekä niistä vastaavien osapuolten yhteistyö; sekä
- (c) ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän laitteistot, menetelmät ja henkilöstö, näiden osatekijöiden välinen vuorovaikutus sekä kyseisen osan ja

ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän muiden osien väliset vuorovaikutussuhteet.

3.2.2. 2 jakso

Vaaratekijöiden tunnistukseen, riskinarviointiin ja riskien vähentämiseen on kuuluttava seuraavaa:

- (a) kyseisen järjestelmän osan laajuuden, rajojen ja liittymäkohtien määrittely sekä sen selvittäminen, mitä tehtäviä kyseisen osan on suoritettava ja millaisessa toimintaympäristössä sen on tarkoitus toimia;
- (b) järjestelmän osaa koskevien turvallisuustavoitteiden määrittely, mukaan lukien
 - ilmaliikenteen hallintaan liittyvien uskottavien vaaratekijöiden ja häiriöiden tunnistaminen sekä niiden yhteisvaikutusten selvittäminen,
 - sen arviointi, mitä vaikutuksia näillä tekijöillä voi olla ilma-alusten turvallisuuteen, sekä näiden turvallisuusvaikutusten vakavuuden arviointi käyttäen 4 jaksossa esitettyä vakavuusluokitusta,
 - vaaratekijöiden siedettävyyden määrittely niiden suurimman esiintymistodennäköisyyden mukaan siten, että huomioon otetaan vaaratekijän vaikutusten vakavuus ja suurin esiintymistodennäköisyys 4 jakson mukaisesti;
- (c) tarvittaessa riskien vähentämisstrategian laatiminen siten, että siinä
 - määritellään keinot, joilla voidaan suojautua riskejä aiheuttavilta vaaratekijöiltä,
 - vahvistetaan tarpeen mukaan turvallisuusvaatimukset, jotka voivat koskea kyseistä järjestelmän osaa, muita ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän osia tai toimintaympäristöä, ja
 - esitetään näyttö strategian toteutuskelpoisuudesta ja tehokkuudesta;
- (d) varmistus siitä, että kaikki määritellyt turvallisuustavoitteet ja -vaatimukset on täytetty
 - ennen muutoksen toteuttamista,
 - käyttöönottoon liittyvän siirtymävaiheen aikana,
 - järjestelmän käyttöä aikana, ja
 - käytöstä poistamiseen liittyvän siirtymävaiheen aikana.

3.2.3. 3 jakso

Tulokset, niiden perustelut sekä todisteet riskien arviointi- ja vähentämisprosessista, mukaan luettuna vaaratekijöiden tunnistaminen, on koottava ja dokumentoitava, jotta voidaan varmistaa, että

- voidaan esittää kattavat perustelut sen osoittamiseksi, että kyseinen ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän osa sekä järjestelmä kokonaisuudessaan ovat riittävän turvalliset ja säilyvät sellaisina tulevaisuudessa niiden ollessa asetettujen turvallisuustavoitteiden ja -vaatimusten mukaiset. Tarvittaessa tähän sisältyvät kaikkien käytettyjen ennaltaehkäisy-, seuranta- ja valvontamenetelmien eritelvät;

- kaikki muutoksen toteuttamiseen liittyvät turvallisuusvaatimukset ovat jäljitettävissä aiottuihin tehtäviin tai toimintoihin.

3.2.4. 4 jakso

Vaaratekijöiden tunnistaminen ja niiden vakavuuden arviointi

Vaaratekijöiden määrittämisen on oltava järjestelmällistä. Vaaratekijöiden aiheuttamien tilanteiden vakavuus kyseisessä toimintaympäristössä määritellään seuraavan taulukon sisältämän luokittelun mukaisesti. Vakavuusluokat pohjautuvat erityisiin perusteluihin, jotka koskevat vaaratekijöiden todennäköisimpiä vaikutuksia pahimmassa mahdollisessa tapauksessa.

Vakavuusluokka	Toimintaan kohdistuva vaikutus
1 (Vakavin)	Onnettomuus ⁽¹⁾
2	Vakava vaaratilanne ⁽¹⁾
3	Ilma-aluksen toimintaan liittyvä huomattava vaaratilanne, jossa ilma-aluksen turvallisuus on saattanut vaarantua ja se on ollut vähällä törmätä toiseen ilma-alukseen, maastoon tai muuhun esteeseen.
4	Merkittävä vaaratilanne, jossa vallinneiden olosuhteiden perusteella voidaan päätellä, että onnettomuus tai vakava tai huomattava vaaratilanne olisi voinut syntyä, jos riskiä ei olisi kyetty hallitsemaan turvallisuusmarginaalien puitteissa tai jos lähellä olisi ollut toinen ilma-alus.
5 (Vähiten vakava)	Ei välitöntä vaikutusta turvallisuuteen

⁽¹⁾ Sellaisena kuin se määritellään siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnan perusperiaatteista 21 päivänä marraskuuta 1994 annetussa neuvoston direktiivissä 94/56/EY (EYVL L 319, 12.12.1994, s. 14).

Jotta vaaratekijän eri toimintoihin kohdistuvat vaikutukset ja niiden vakavuus voitaisiin määrittää, on käytettävä järjestelmällistä lähestymistapaa/menettelyä, jossa otetaan huomioon ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän eri osat ja vaaratekijöiden vaikutukset niihin. Näitä järjestelmän elementtejä ovat muun muassa ilma-alusten miehistöt, lennonjohtajat, ilma-alusten funktionaalinen suorituskyky, ilmaliikenteen hallinnan funktionaalisen järjestelmän maassa olevien osien toiminnallinen suorituskyky sekä valmiudet ilmaliikennepalvelujen turvalliseen tarjontaan.

Riskiluokitus

Riskiin perustuvat turvallisuustavoitteet vahvistetaan vaaratekijän suurimman mahdollisen esiintymistodennäköisyyden perusteella. Tällöin otetaan huomioon vaaratekijän vaikutuksen vakavuus ja sen suurin mahdollinen esiintymistodennäköisyys.

Vahvistettujen määrällisten tavoitteiden saavuttaminen on kyettävä osoittamaan, ja tähän liittyy olennaisena osana ilmaliikenteen hallintajärjestelmän turvallisuuden

parantaminen toteuttamalla turvallisuudenhallinnan lisätoimia aina kun se on perusteltua.

3.2.5. 5 jakso

Ohjelmistojen turvallisuuden varmistusjärjestelmä

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on turvallisuudenhallintajärjestelmänsä puitteissa otettava käyttöön komission asetuksen (EY) N:o 482/2008⁸ mukainen ohjelmistojen turvallisuuden varmistusjärjestelmä.

3.3. Turvallisuusvaatimukset turvallisuuteen liittyvissä operatiivisissa tehtävissä toimivaa teknistä henkilöstöä varten

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että tekninen henkilöstö, mukaan luettuna alihankkijaorganisaatioiden henkilöstö, jonka tehtävänä on käyttää ja ylläpitää käyttöä varten hyväksytyjä ilmaliikenteen hallinnan laitteistoja, on saanut ja pitää yllä riittävät tiedot tunteakseen ne palvelut, joita heidän työnsä tukee, kuten myös työnsä todelliset ja mahdolliset vaikutukset kyseisten palvelujen turvallisuuteen sekä heidän tehtäviinsä sovellettavat työskentelyrajoitukset.

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on asiakirjoin kyettävä osoittamaan, että turvallisuuteen liittyviä tehtäviä suorittavalla henkilöstöllä, mukaan luettuna alihankkijaorganisaatioiden henkilöstö, on asianmukainen pätevyys; että työvuorojärjestelyt toteutetaan siten, että palveluntarjonnan kapasiteetin riittävyys ja tarjonnan jatkuvuus voidaan varmistaa; että toiminnassa on henkilöstön pätevoitymistä koskevia järjestelyjä ja pätevoittämiseen liittyviä toimintaperiaatteita, ja että toteutetaan henkilöstön koulutuspolitiikkaa, koulutussuunnitelmia ja koulutuskirjanpitoa sekä järjestelyjä epäpätevän henkilöstön valvontaa varten. Palveluntarjoajalla on oltava valmiina menettelyt sellaisia tilanteita varten, joissa henkilöstön jäsenen fyysinen tai henkinen tila on asetettu kyseenalaiseksi.

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on pidettävä rekisteriä, joka sisältää turvallisuuteen liittyviä tehtäviä suorittavan henkilöstön lukumäärää, asemaa ja sijoittumista koskevat tiedot. Rekisterissä on

- (a) ilmoitettava turvallisuuteen liittyvistä toiminnoista vastaavat henkilöt;
- (b) pidettävää kirjaa teknisen ja operatiivisen henkilöstön pätevyyydestä ottaen huomioon vaaditut taidot ja pätevyys;
- (c) eriteltävä sijoituspaikat ja tehtävät, joihin tekninen ja operatiivinen henkilöstö on määrätty, mukaan luettuna kaikki työvuorojärjestelyjä koskevat menettelyt.

4. TYÖMENETELMÄT JA TOIMINTAOHJEET

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat seuraavissa kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteissä esitettyjen vaatimusten mukaiset, sikäli kuin niitä sovelletaan kyseessä olevassa ilmatilassa tapahtuvaan ilmaliikennepalvelujen tarjontaan:

- (a) Liite 2, Lentosäännöt (10. laitos, heinäkuu 2005); sisältää kaikki muutokset muutokseen 40 asti;

⁸ EUVL L 141, 31.5.2008, s. 5.

- (b) Liite 10, Ilmailun televiestintä; 2. osa: Viestintämenettelyt (myös PANS-statuksen omaavat) (6. laitos, lokakuu 2001; sisältää muutokset muutokseen 82 asti);
- (c) Liite 11, Ilmaliikennepalvelut (13. laitos, heinäkuu 2001; sisältää kaikki muutokset muutokseen 45 asti).

SÄÄPALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAT ERITYISET VAATIMUKSET

1. TEKNINEN JA TOIMINNALLINEN PÄTEVYYS JA VALMIUS

Sääpalvelujen tarjoajan on varmistettava, että säätiedot, jotka ovat välttämättömiä käyttäjille heidän erilaisten tehtäviensä suorittamiseksi, toimitetaan käyttäjille soveltuvassa muodossa

- operatiivisia tehtäviä suorittaville henkilöstön jäsenille sekä ohjaamomiehistön jäsenille lennon valmistelua ja sen aikana tapahtuvaa suunnittelua varten,
- ilmaliikennepalvelujen ja lentotiedotuspalvelujen tarjoajille,
- etsintä- ja pelastusyksiköille, sekä
- lentoasemille.

Sääpalvelujen tarjoajan on ilmoitettava tarkkuus, joka sen eri toimintoja varten toimittamissa tiedoissa voidaan saavuttaa, ja sen on myös ilmoitettava kyseisten tietojen lähde ja samalla varmistettava, että tiedot saatetaan jakeluun oikea-aikaisesti ja niitä päivitetään tarvittaessa.

2. TYÖMENETELMÄT JA TOIMINTAOHJEET

Sääpalvelujen tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat seuraavissa kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteissä esitettyjen vaatimusten mukaiset, sikäli kuin niitä sovelletaan kyseessä olevassa ilmatilassa tapahtuvaan sääpalvelujen tarjontaan:

- (a) Liite 3, Kansainvälisen ilmailun sääpalvelut (16. laitos, heinäkuu 2007; sisältää kaikki muutokset muutokseen 74 asti);
- (b) Liite 11, Ilmaliikennepalvelut (13. laitos, heinäkuu 2001; sisältää kaikki muutokset muutokseen 45 asti);
- (c) Liite 14, Lentopaikat, seuraavat versiot:
 - (i) Osa I, Lentopaikkojen suunnittelu ja toiminta(neljäs laitos, heinäkuu 2004, sisältää kaikki muutokset muutokseen 9 asti),
 - (ii) Osa II, Helikopterikentät (toinen laitos, heinäkuu 1995, sisältää kaikki muutokset muutokseen 3 asti).

LIITE IV

**ILMAILUTIEDOTUSPALVELUJEN TARJOAMISTA KOSKEVAT ERITYISET
VAATIMUKSET**

1. **TEKNINEN JA TOIMINNALLINEN PÄTEVYYS JA VALMIUS**

Ilmailutiedotuspalvelujen tarjoajan on varmistettava, että tiedot toimitetaan käyttäjille soveltuvassa muodossa

- lentojen toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ohjaamomiehistö mukaan luettuna sekä lentojen suunnittelusta, lennonhallintajärjestelmistä ja lentosimulaattoreista vastaaville henkilöille, ja
- ilmaliikennepalvelujen tarjoajille, jotka vastaavat lentotiedotuspalveluista, lentopaikkojen lentotiedotuspalveluista sekä lentojen valmistelun edellyttämien tietojen toimittamisesta.

Ennen tietojen saattamista jakeluun ilmailutiedotuspalvelujen tarjoajan on varmistettava tietojen eheys ja vahvistettava sen eri toimintoja varten toimittamien tietojen tarkkuus sekä niiden lähde.

2. **TYÖMENETELMÄT JA TOIMINTAOHJEET**

Ilmailutiedotuspalvelujen tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat seuraavissa kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteissä esitettyjen vaatimusten mukaiset, sikäli kuin niitä sovelletaan kyseessä olevassa ilmatilassa tapahtuvaan ilmailutiedotuspalvelujen tarjontaan:

- (a) Liite 3, Kansainvälisen ilmailun sääpalvelut (16. laitos, heinäkuu 2007; sisältää kaikki muutokset muutokseen 74 asti);
- (b) Liite 4, Ilmailukartat (10. laitos, heinäkuu 2001; sisältää kaikki muutokset muutokseen 54 asti);
- (c) Liite 15, Ilmailutiedotuspalvelut (12. laitos, heinäkuu 2004; sisältää kaikki muutokset muutokseen 34 asti).

**VIESTINTÄ-, SUUNNISTUS- TAI VALVONTAPALVELUJEN TARJOAMISTA
KOSKEVAT ERITYISET VAATIMUKSET**

1. **TEKNINEN JA TOIMINNALLINEN PÄTEVYYS JA VALMIUS**

Viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoajan on varmistettava tarjoamiensa palvelujen saatavuus, jatkuvuus, tarkkuus ja eheys.

Viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoajan on vahvistettava tarjoamiensa palvelujen laadullinen taso ja kyettävä osoittamaan, että sen laitteistoja huolletaan ja tarvittaessa kalibroidaan säännöllisesti.

2. **PALVELUJEN TURVALLISUUS**

Viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoajan on noudatettava liitteessä II olevassa 3 kohdassa esitettyjä palvelujen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

3. **TYÖMENETELMÄT JA TOIMINTAOHJEET**

Viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat seuraavissa kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen ilmailun televiestintää käsittelevässä liitteessä 10 esitettyjen vaatimusten mukaiset, sikäli kuin niitä sovelletaan kyseessä olevassa ilmatilassa tapahtuvaan viestintä-, suunnistus- tai valvontapalvelujen tarjontaan, seuraavien versioiden mukaisesti:

- (a) Osa I, Radiosuunnistuksen apuvälineet (kuudes laitos, heinäkuu 2006, sisältää kaikki muutokset muutokseen 82 asti),
- (b) Osa II, Viestintämenettelyt (mukaan luettuina PANS-statuksen omaavat, kuudes laitos, lokakuu 2001; sisältää muutokset muutokseen 82 asti),
- (c) Osa III, Viestintäjärjestelmät (toinen laitos, heinäkuu 2007, sisältää kaikki muutokset muutokseen 82 asti),;
- (d) Osa IV, Valvontatutkat ja yhteentörmäysvaarasta ilmassa varoittavat järjestelmät (neljäs laitos, heinäkuu 2007, sisältää kaikki muutokset muutokseen 82 asti),;
- (e) Osa V, Ilmailun radiotaajuuksien käyttö (toinen laitos, heinäkuu 2001, sisältää kaikki muutokset muutokseen 82 asti).